

Gyűjtő neve: Károly Judit
Gyűjtés ideje: 1978.

TART.: A BUZSAKI TÁR Gyűjtés Adattár

5 lap

Földrajzi mutató: BUZSAK
Szakmutató:

XI
XIV
XII

Átvezetve a 4151-es ltsz. alól

Letakarás:

HALASPACK RT.

Gy.: Dr. Knézy Judit, 1978. júni.

B u z s á k i tárggyűjtés adatai
címenként felsorolva.

1. Ösv. Perusza Vendelné, Dumity Barbála /sz. 1893. okt. 13./ - himzőasszony. Néhány régi szőttese van neki és menyének Ösv. Perusza Jánosné, Gyanis Rozáliának /sz. 1919/

a/ Perusza Vendelné tulajdonában van 1 db 1885-ből való küttővászson dumahuzat "párna", horvátul "přinya" egyszerű, sima piros csikok díszítik. Édesanyja örökölte még az anyjától. Piros csikok neve horvátul "himek"

Az ág felvetése a következő módon történt: a szalma vagy szalmassák fölé 3 szélből mindenember kötésével összevarrt "prepjetás", virágos kenderből való lepedő került, fölé 3 dumahuzat, azaz párna "perinya" afölé 4 db fektetve elhelyezett vánkös "vankug" hasonlóan küttővászsonból, sima piros csikokkal, esetleg a külső sarkán egyszerű himekkel. Erre tették a takarót mely egyszini piros "törökbécsi" anyagból készült.

b/ Van piros törökbécsi ágytakaró is, melyet a pincében tartottak utóbb. Régi "fűstök" árulták.

c/ Van piros bécsi asztalterítő is. Ezt csak ünnepen tették az asztalra. De tettek egyszerű abroszt is ünnepen. Karácsonykor 3 abroszt terítették az asztalra egymás fölé.

A vánkösök is csikosak voltak Perusza Vendelné szerint, a előlső vége sűrűbb csikos, 1 m. 10 cm. hosszú. A vánkös külső végét himezték is. "A slingöt vánkös az én időmben nem vót".

d/ Perusza Istvánnének rátétes gyerekágyas takarója van. Perusza Vendelné elmondta, hogy a gyerekágyas lepedő "anyám idejében tiszta himes volt, kevés himzés rajta. Nekem is ugyanaz a ponyává volt feltéve és nem rátéttel is díszített szőttes. Ugy emlékszem 1916-19-ben már rátétes is volt."

A régi szőttesdíszek közül megemlítette a lucerna levelest, tulipános-osillagost /1.kép felvétele/ "a tulipánnak osillag a pajtása", gyakori volt a K-betűs /2.kép/- lámpás, labdarózsás /3.kép/

Az ablakra piros bécsi függöny került, 80-90 cm-es szélességű darabokból 1-1 szárny, felül nádra vagy más pálcára huzták. Felül úgy képezték ki, hogy 4-5 cm-es darabot visszahajtottak, hogy fedra legyen, alul szalaggal elköttették.

e/ Perusságknál a Ceria-hegyen a pincében van még 1 db szupája, kendőrtörő.

f/ Van szenkép is kinn Szt. Borbáláról. A szenképek elhelyezéséről tudni kell, hogy az ágy fölé tették. A Jézus szive, Mária szive szembenézett egymással. Ha harmadik kép is volt, azt középre tették. Az asszonyok szerették saját szentjüknek arcképét kitenni. Így Szt. Borbálát, Szt. Rozáliát stb. Van még egy kelenyész láda is. /Perusza Vendelné 1910 körüli/ de haláláig nem akarja eladni.

2/ Miseta Istvánné /sz. 1919/ Takács Rozália tulajdonában, Május 1. u. 24. nagyon sok tárgy van, melyekről, minthogy elég fiatal /50 éves/ elég keveset tud. E tárgyak közül több érdekes lenne tájházbán történő bemutatásra.

2 db csikos díszű váncos, 2 db dunyha "párna"

kenyérlapát

kanáltartó

"körpad" /sarokpad/ igen szép kivitelű, világos barnára festett, vésett díszű,

fiókos sifonyér: vagy ez, vagy egy jobb állapotú fennálló szekrény "sifonyér" 1900 körüli;

régi fadongás kutyödör

szírosvendő 50 icés

láda tulipános,

állószek

paszites kosár, 1 rézvasfazék /egy kell a katlanba/! vagy ez, vagy megfelelőbb méretű, 1 bucsér, 1 csévész "moszura" szakajtó.

lámpatartó, 1 nagyfazék

Szenkép 2 db egyik szt. Rozáliát ábrázolja

másik a szentesaládot, a rózsafüzér társaság vezetőjének tulajdona volt. Ez alatt imádkozott esőért.

Helye a bejárat mellett a láda fölött volt, valamikor

felhuzható volt és muzsikált. Takáts Károly /+1924/
"rózsafüzér fejedelem". Ha nem volt eső, no majd a
Károl bácsi éneki cseñdes essőjér."

1 db régi kentőtartó

1 db piros bécsi ágyterítő

Kanizsai István 72 éves /korábban Kanizslai/ Május 1. u. 3.sz.
Csak néhány szőttesük van, mert a központban laknak a buzsáki bejáró
uttal s a templommal szemben, s minden magángyűjtő először hozzájuk
megy.

Édesanyja Bankovics Karolina /Kanizslai Istvánné/ kezdte szerinte
a kézimunkázást eladásra. A somogyvári grófnak a lányai jöttek hozzá.
Idna néninek nevezték. "1-2 mintát hoztak, de édesanyém variált rajta
sokat. Anyi munkája volt, hogy Marcaliba Dénes ügyvédnének sokat dol-
gozott. Édesapám gyalog vitte oda, de még egy kupica pálinkát se vött.
Édesanyám annál volt, hogy minél drágább legyen a munka."

Öreganyám Proity Mária /1963 beli/ még himzett vászoningben járt
piros és kék szőttes meg himzés volt rajta, keresztbe volt a dísz a
karon - ünnepen viselt színes díszit.

Ünnepre csizmát kaptak. "Édesanyám mikor lány volt, kapott egy pár
piros csizmát. Hóba is meztláb ment a templomba, a templom előtt le-
törülte a lábát, úgy vette fel." Mikor a feleségem 1918 körül már
itt lakott meztláb járt a Vendél-kutra ide a térre télen is. Mondták
is a szomszédok, hogy "N, a Kanizslaiék menyecskeje térdig érő hóban
is meztláb megy a Vendél-kutra."

Gyermekjátékokra emlékszenek, meg is tudná készíteni az asszony a
rongybabát, szalmából széket fonyni, csokrot, csutajátékokat, vizipus-
kát, bezzafából, kócpuskát, rongylabdát, nyilpuskát.

Itt karikáztak a templomtérén, itt labdázta rongylabdával.

Tomity Gyuláné, Lenin u.7. Miseta Aranka, 1955-ben ment férjhez.

Staférungjában volt két fennáll-, faragott-szekrény, tele vászonnemével
/2.felvétel/ Kapott gyerekágyas lepedőt csak piros és csak kék díszit.

A három szél "vött" csik gyári kötötte össze, mely keskeny amilyen a pólyakötő, a fejnél levő csik egyszínű beszőrkányos szép, izléses.

Egyik gyerekágyas lepedő megvásárolandó /1. felvétel/

Paszites abrosz /1 felvétel/ - bordóspiros himű csikos - anyai örökség. Kapott szőtteket egyik szentpáli nagymamától, ezek közül néhány színes gyapju szőttes /1. felvétel/, van paszites abrosz is ilyen.

Van még a tulajdonában több öltözet ruha, melyeket már neki készítettek az ötvenes években, vagy örökölte. Örökölt zöld és lila bársony szoknyát, a zöldhöz rózsaszín réklit, a lilához fehérét viselt. A kötény mindig fekete volt. Van kontya, fekete pántos cipője, van egy szürkés színű masnis, igen parádés cipő is. Van barnás brokát ruha maga színében és vajszínű rózsás mintás.

Ösv. Tomity Istvánné tulajdonában /6 az idősebb/ házi vászonból való szik gyerek nadrág és kabát van, melyet 8 éves fiának 1939-40-ben készített. Jó kövér gyerek volt.

Tomity Miklósek, Buzsák, Lenin u. 9.

Jómódu család, sok szép hagyományos paraszti tárggyal.

Sarokpad pár

Asztal

Láda /utólagosan lefestve/

Sifonér /sublót/- fiókos formájú, de csak alul van fiók/

Kanáltartó

Vasfogas

Kovácskeverő fa

Gombelítő /kisméretű/- fekvő

Csévélő "proszura"

Husvágó deszka

Mossár

1 párna

Szőttek három asszony garnitúrája

1 db. halottas lepedő 1910 körüli időből 3 szél - vett csikkal

ez kék, amilyen a pólyakötők /a feje részen fehér himzés, a férfilingek melléhez hasonló /dia és fekete-fehér felvétel/

1 db. gyerekágyas lepedő az 1900-as évek végéről - piros szőttes van a feje részén, mellette piros himzés, a három szél piros prepjetálással

van összekötve /dia és fekete-fehér fotó/

Táskai vékaruha 1800-as évek vége: dominál a bordó szín, kiegészíti a színes pamut. A 78 éves Blazits Jánosné anyjává volt Táskán, lóheres minta van rajta.

Törölköző - ez is Táskáról való.

Abross - Táskáról, szélesebb himüt kedvelték, mint Buzsákon
kockás - labdarózsás

Abross - Táskáról madaras

Vékaruha Tomity Istvánné tulajdona - színes szőttesszerű buzásai
1936 körül készült.

Buzsáti tájház berendezése

4. Első szoba A fal

1. Beépített polc	
2. rajta piros bécsi függöny
egy párnyas	— rekonstrukció Siófok
3. Kencőtarló	— Siófok tulajdonosa
4. Díszbőrök	— Siófok
5. Szék - karosszék, Eljen a lezár
felirattal	— Híszöv-e
6. Tulipános láda	— Siófok
7-8. Sarokpad pár	— Híszöv-e
9-10. Tálas pár	— Híszöv-e
11. Abak Ablak	—
12. Abron	Siófok
13 - Tálasra való tálat
karosszék
bőgrék	

Bunda

Szék
B. fal	
Ablak függöny - pár	— rekonstrukció Siófok
Tülkő	— Híszöv-e
Láda	Híszöv-e
Ablak függöny - pár	— rekonstrukció - Siófok
Kép	Siófok Híszöv-e
C fal Agg	—
Matrac	— Siófok
Dunnak (3 db)	— Siófok
Vánkoszék (4 db)	— Siófok
Bőrző	—
Bőrző matrac	— Siófok

Polyarduro

— Siófoué

Polyaróto

— Siófoué

Rézli

— Siófoué

Sapra (2 db)

— Siófoué

~~Sifoué~~

— Siófoué

Kép ~~(bunaa képt)~~ 1 db

Óra

—

Sifoué

—

Abrasz

— Siófoué

2 db recent

— " —

1 manerény

Hísoué

Szobor:

— Siófoué

Szék (2 db)

— Hísoué

Agy

Siófoué

Matrac

Siófoué

Dunaköszvény (3 db)

Siófoué

Váidos (4 db)

Siófoué

D fal

Szövészet

— " —

Kabyla

— " —

Székpögre

Kép

Siófoué

Szentelt vízkaró

— " —

Konyha

Előszó

Szobaajtó felett : kerent

Közfalán :

polc
alulról
fűrészt polc (vrt.)

Polcon : teljes fűrészt

fűrészt

mossa

Kanálfauto kumukóval

— + liszové

A falon — 2 db rozró (vires)

B fal — 2 db rögleles vastepari

Sírhely és
kőnyiro 2 db leovántató fa,
húsvágó deszka
nagyfal

C (Hátérő) fal — kerent, 1

3 kezélapát

Kemence telején

háromlábú cseréplábas

cserépfarék (2 db)

szűrőtál

Sótartó

szerelő

üst

kavarrófa

(2 db vállháromláb

1 db háromlábú cseréplábas

1 db farék

1 tojástartó bucsó

1 négyháromlábú

1 hátsó

D fal

1 kamásbortó — Siófoué
fekarál db — Siófoué
szűrőtál 1 db Siófoué